

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eisdem, Sermo LXXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

re deplorabat: felix, quæ facta est vitalium germi-
nans mater, quæ erat antè origo miseranda morta-
lium, ad dolores pariens cum dolore, ad gemitus e-
dens cum gemitu, ad pericula producens hominem
cum periculo generâtis, & in ipso ortu occasum nun-
cians per lamenta & lachrymas: semper deuorâs par-
tus suos, sciens se râtis mœroribus generare moritu-
ros. Pascebatur ergo sterilitate magis natura, ne ipsa
fecunditate grauius defœuaret, fletus potius editura,
quam pignora: quæ utique lachrymis, mœrore, gē-
mitu, tanto tempore suum quærebat & interpellabat
authorem: intelligens hoc sibi accidisse per culpam,
non esse ab authore piissimo institutū, cum crearetur.
Hinc est q̄ Dominus cōditor ipse naturæ viâ virginei
cōceptus, virginei partus, inuisibili vestigio & ignoto
calle pertrāsit, & iter humani ortus diuino gressu am-
bulat, non humano, vt nascendo ipsam naturā à ser-
uitute mortis, cui taliter addicta fuerat, primit⁹ libe-
raret: & fonte purgato supernā riuulis redderet puri-
tatē. Merito Ioannes in vtero exultat, qui originis suę
libertatē ante nosse, quā esse meruit, ante meruit sen-
tire, quā viuere. In hora incēsi per Angelū aperitur
sterilitas, cōceptus iubetur, promittitur partus, & inter
sacraria natiuitas sacra procuratur: hinc est, quod ad-
huc in vtero cū membrorum compage penè cōcepta
in Ioanne est prophetia: ante nutu Dei loquitur, quā
perueniat ad vocis officium. Verum ne cum profun-
da & mira latissimæ lectionis breuiato cupimus ser-
mone concludere, quæ maxime dicenda sunt transf-
eam: proxime, si Deo placuerit, de sequentibus dif-
feremus.

De eiusdem, Sermo LXXXVIII.

Semper debere anxium est fratres, semper triste
V 2 fœnoris

scenoris vinculis alligari : sed me , quem vobis mea
 sæpè facit promissio debitorem , satis sibi de talis de-
 biti natura & obligatione blanditur , qui dat , non acci-
 pit , qui promittit : & qui dando debet , sibi magis
 ipsum facit obnoxium creditorem : atque vbi qui cre-
 didit debet , & qui debet credidit , ibi necessitudinis ,
 non necessitatis probatur esse contractus : & in tali
 scenore animæ non oneris , sed honoris prædulcis
 currit vsura. Posteaquam Zachariæ sacerdoti appa-
 ruisse Angelum Domini euangelicus sermo descrip-
 sit , adiecit dicens : *Et turbatus est Zacharias videns , &*
timor irruit super eum. Si de iudicis potestate sollicitus
 est , qui semper de apparitoris turbatur & contremi-
 scit aduentu : & mandati meritum de persona venien-
 tis æstimat , & metitur : & quamuis bene concitus
 pauet , donec causas venientis agnoscat & intelligat
 qualitatem : quid faciet , quo pauore trepidabit , cum
 potestatem supernam senserit hominis imbecilla na-
 tura , cum respexerit homo Angelum , & diuinæ
 sedis ministrum viderit ? Caro nunquam de sua con-
 scientia est securo : sicut Zacharias ipse , de quo lo-
 quimur nunc comprobavit : qui in ipso tempore pla-
 cationis offendit : qui dum credit , dubitat , dicente
 Angelo , quia non credidisti verbis meis ; dum po-
 stulata promeretur , incurrit , condemnatur , mune-
 ra ipsa cum suscipit : qui vocem , cum vocem perci-
 pit , tunc amittit. Hinc est quod Angelus antequam
 mandata pandat , dona tradat , referat impetrata ,
 metum discutit , fugat timorem , confortat animos
 ancipiti cogitatione turbatos , vt mens quæ migra-
 uerat à se nimio pauoris excessu , in semetipsam
 reuerfa beneficiorum tantam sentiret & caperet lar-
 gitatem , dicens : *Ne timeas Zacharia , quoniam exaudita*
est deprecatio tua : & vxor tua Elizabeth pariet tibi filium ,

Luc. I.

Et vocabis nomen eius Ioannem. Putasne sacerdos tantus sic est populi, sic vniuersitatis oblitus, vt de conceptu veteranæ coniugis, de partu desperatæ sterilis rogaret, vt sibi soli legatus omnium tunc adesset, vt aduocatus omnium pro se singulariter oraret, vt tantum Pontificatus officium in ra domesticas arctaret curas, inter familiares clauderet & occuparet angustias, & incensum totius plebis in solum desiderium proprii pignoris addiceret veteranus antistes, ac tali desiderio grandæuus, & ipsum tempus iam respiciens, ad partum succenderetur intempestiuum? Absit fratres, absit, vt hoc de sancto Zacharia fidelis anima suspicetur. Et quidem Angelus in hoc fuisse refert totius supplicationis effectum, dicens: *Exaudita est deprecatio tua, & vxor tua Elizabeth pariet tibi filium.* Si Angelus ad petita respondit, sacerdos pro solo pignore supplicauit, si pro omnibus egit supplicatio sacerdotis, cur Angelus de solo pignore retulit impetrata? Quid tenemus, quid diu suspendimus animos auditorum? quam non sibi soli, sed omnibus affuerit iste venerandus antistes, quam responderit Angelus vniuersis, quam Deus prospexerit in vno isto germine sacerdotis, quem genitoribus vtique, & ipsi ob hoc delegerat naturæ, vt eum daret vniuersitati, largiretur seculis, populis condonaret, & fieret sacramenti filius inter sacraria delatus, inter sacramenta concessus, esset antistes de venerando generatus antistite, esset Angelus ore Angeli sancta delatus in viscera, esset vox Christi. *Ioan. 16* Ego vox clamantis in deserto. esset vox Christi, ad Christum sua reseruatus ad tempora, esset præco Iudicis presentiam clamaturus: esset pœnitentia populos Christi vocaturus ad veniam: quam sacerdos ergo iste iam sui nescius, iam sibi mortuus, extraneus coni-

iugi, soboli iam negatus egerit omnibus, omnibus impetrarit mox Angelo referente discamus. *Et multi, inquit, in natiuitate eius gaudebunt.* Non est vnigenitus qui est cunctorum creatus ad gaudium. *Erit enim magnus coram Domino.* Qui coram Deo magnus est, quā- tus sit penes homines quis probauit? *Et vinum & siceram non biber.* Qui natus est sancto de corpore sacerdotis, & summa senectute, ab omnibus vitiis defæcato, atque exempto iuuentutis incendiis, vinum nescit, ignorat siceram, quæ pariunt luxus ebrietatis & vitia: & tota dissipant morum decora, ornamenta virtutum. *Et vinum & siceram non biber, sed Spiritu sancto replebitur adhuc in utero matris sue.*

Ephes. 5. Iuxta illud Apostoli: Fratres nolite inebriari vino, in quo est luxuria, sed repleamini Spiritu sancto. *Et Spiritu sancto replebitur adhuc in utero matris sue.* Beatus Ioannes, qui ante Dei spiritu meruit intonare, quam hominis vagiret in fletu: beatus, qui ante diuina possidere meruit, quam sortiretur humana: beatus, qui ante meruit cælum scire, quam terram: beatus, qui antequam videret præsentia, futura meruit nunciare: beatus, qui ante Deum capere potuit, quam suo ipse caperetur à corpore: beatus, & singulariter est beatus, qui antequam saperet quærere, meritum conquisiuit: beatus, qui non peruenit ad gratiam per laborem, sed ad labores ipsius gratiæ dignatione descendit. *Et multos, inquit, filiorum conuertet.* Ad quem? Dicit Angelus, vt quia blasphemat, quia negat hæreticus, contumescat: dicat Angelus, vt audiat fidelis, & gaudeat: credat hæreticus, & recurat. *Conuertet.* Ad quem? *Ad Dominum Deum,*
Baruc. 3. inquit, ipsorum. Quis est hic Deus? De quo Propheta dicit, Hic est Deus noster, & non est alius absque eo qui inuenit omnē viam disciplinae, & dedit eā Iacob puero

puero suo, & Israël dilecto suo. Quando dedit? Tunc utique quando legalibus in tabulis totius vitæ regulam, totam disciplinæ descripsit & normam. Attentus esto auditor, ut scias quis est hic Deus noster, absque quo alius non est. Quis est? Post hæc in terris visus est: & cum hominibus conuersatus est. Quis est alius visus in terra nisi Christus, qui nostra est conuersatus in carne? Et quis est alius conuersatus cum hominibus, nisi ille qui cum hominibus humano est commoratus in corpore? Et si hic est Deus noster, & non alius absque eo, hæretice cum hunc non habueris, quem habebis? Non est alius, inquit, absque eo: & hunc non dicis, ergo ubi est pater? Propheta dicit. Non est alius absque eo, & ubi est? In filio utique, quia præter filium non est pater. Ego in patre, dicit, & pater in me est. Vnde & Propheta nõ dixit, non est alius, sed non est alius absq; eo: hoc est dicere, est: sed in ipso est. Sed dicis, & si in ipso est, quomodo est alius? Hæretice, sic est alius persona, ut sit ipse substantia: sic est ipse substantia, ut nulla sit confusio Trinitatis: sic est vnitas Trinitatis, ut nulla sit in deitate distantia: sic in se est, & sine se tota Trinitas non est, ut insit in patre, & filio, & Spiritu sancto, personalitas diffinita, non separata diuinitas. *Et ipse præcedet ante illum.* Ante quem? Ante Christum, qui est Deus ipsorum, Deus noster, Deus omnium, Deus absque quo alius non est. *In virtute Elie.* Nemo cum hoc audit, *μετεμψύχως.* imputet: hic spiritum dicit illum, quæ per diuinam gratiam meruit, non quem carnis est consecutus ad vitam: & virtutem dicit illam, quam de supernis habuit: non illam, quam propter corporis adeptus est firmitatem. Ioannes ergo Elie venit in spiritu, & in eius virtute graditur, qui totum victu, vestitu, honore, castitate, abstinētia, & omnibus

Ioan. 14:

*Id est, eos
qui ani-
marum
demigra-
tionem
asserunt.*

Eliam virtutibus repræsentat, & Christum. *Præparet Domino plebem perfectam.* Quam in vobis Deus, & Dominus noster præparare & confirmare dignetur in gloriam nominis sui.

De eisdem, Sermo LXXXIX.

*Gen. 5.
Iuxta
LXX.*

OMnia quæ à Deo creata sunt nobis bona sunt, & bona valdè: dicente scriptura: Et vidit Deus omnia quæcunque fecit, & ecce valde bona. Ergo omnia quæ à Deo creata sunt, bona sunt, & valde bona: sed inter vitia, virtutesque media sic habentur, vt ex ipsis, & periti doctrinæ materiam sumant, & erroris causam inueniant imperiti. Sapientes namque creatorem creaturæ contemplatione cognoscunt: stulti verò dum creaturas ipsas Deos existimant, sapere nequeunt creatorem. Hinc est quod Solem, Lunam, Stellas, aurum, lapides, ligna, Deos sibi fecerunt Gentiles, quæ Christiani addicta suæ sapiunt seruituti. Nec mirum sic esse mediam creaturam, quando ipse creator omnium Christus est fidelibus in salutem, infidelibus in ruinam, Euangelista dicente, Hic positus est in ruinam & resurrectionem multorum. Apostoli etiam aliis habentur in mortem, aliis habentur in vitam: Paulo probante, cum dicit: Quibusdam sumus odor mortis in mortem, quibusdam autem odor vitæ in vitam. Ergo & Euangelicæ lectiones fiunt bonis intelligentiæ salutaris, malis verò erroris occasio. Antehac Euangelista beatissimus, cum referret Joannem Baptistam Herodis adstrictum vinculis, adulteriis Herodiadis extinctum, truncatum in præmium saltatricis, sensimus aliquos fuisse permotos, cur Deus sacrilegæ sanctum, adulteræ virginem, Angelum addixerit saltatrici. Fratres, virtutes Ioânis, Herodis crimina abudanter alio sermone

Luc 1.

2. Cor. 2.

*Infra ser-
mone
127.*